

DISTANČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ – PŘIŠLO JARO SE SLUNÍČKEM

TÉMA: JARO UŽ KLEPE NA VRÁTKA

22.3.2021 – 26.3.2021

Toto nádherné roční období nepřichází naráz a s jistotou. Hraje si na schovávanou. Sluníčko má sice ještě chladné paprsky, ale my cítíme, že jaro už je ve vzduchu. A když potom nastane, je den ze dne krásnější.

Jaro je kouzelník, který čaruje teplem slunce a pestrostí barev. Na jaře můžeme sledovat zázraky, které se v přírodě dějí. Jarní slunce budí všechno ze zimního spánku svým polibkem, jako princ Šípkovou Růženku. Začínají se zelenat pole a louky, ze země vyráží nové kvítí, na stromech a keřích se objeví nové lístky. Slyšíme první bzukot včel a much, milé švitoření vlaštoviček a jiříček a veselé melodie skřivánek. V trávě se objeví brouci, ptáci si staví hnízda a společně se zvířata se chystají na rodičovské povinnosti. Do přírody se vracejí zvuky, zpěv a barvy – probouzí se k novému životu.

21. března astronomicky jaro začíná. Je to den jarní rovnodennosti, kdy den je stejně dlouhý jako noc. Dětem nastává ráj pro hry na hřejivém slunci. Zemědělce však čeká shon, pilnou práci si zajišťují dobrou úrodu. Tu a tam nás ještě trochu pozlobí aprílové počasí, ale síla jara je nezadržitelná.

Pamatuješ si další roční období? Vyjmenuj je, co o nich víš?

O VERUNCE

Byl jednou jeden brouček verunka. A ta verunka měla červený kabátek a na kabátku černé tečky: jedna, dvě, tři, čtyři, pět, šest, sedm teček.

Tatínek našel verunku na stole u okna, tam, kde sluníčko nejvíce svítilo. Verunka se na sluníčku vyhřívala. Tatínek položil pomalu vedle verunky ruku a verunka na ni vylezla. Lezla po ruce, po prstech, po tom nejmenším prstě, po majíčku.

Také Ivánek položil pomalu ručičku vedle ruky tatínkovy a verunka přelezla z jeho ruky na ručku Ivánkovu. Lezla po jeho ručce, po prstech, po tom nejmenším prstu, po malíčku. A pak nevěděla kudy kam. Roztáhla červený kabátek, co na něm byly černé tečky: jedna, dvě, tři, čtyři, pět, šest, sedm teček, roztáhla kabátek a uletěla.

Kam jenom letěla ta verunka, kam?

Letěla za sluníčkem.

Vždyť je verunka sama sluníčko, které má sedm teček.

Je to sluníčko sedmítečné.

Otázky k příběhu: Jaké zvířátko byla verunka?

Kde našel tatínek verunku?

Kolik měla teček na kabátku, jakou měly barvu a kolik jich bylo?

Jak to dopadlo?

PRANOSTIKY O JARU

Březnový slunce má krátký ruce.
Březen suchý, duben mokrý, květen větrný – pytle obilím naplní.
Kolik mlh v březnu, tolik lijavců v červnu.
V březnu sedlák stromy osekává, ale kabát ještě nesundává.
Kolik mlh v březnu k nebi stoupá, tolik bude mrazů po velikonocích.
Teplé deště v dubnu – teplé dny v říjnu.
Je-li duben pěkný, bude květen ještě lepší.
Bouřky v dubnu zvěstují dobré léto.

Znáš ještě nějaké pranostiky o březnu, dubnu a květnu? Porad' se s maminkou.

JARNÍ ROZPOČÍTADLA – znáš také nějaká?

Ene, bene, Emane,
Kdo tu babu dostane?
Ten to není, ten to je,
Ten už s námi nehraje.

Za horou, za dolem,
Leží mísa s tvarohem,
kdo nechce jít z kola ven,
Ten dostane bačkorem!

Sedí Káča na lavici,
na klíně má kohouta,
na koho to slovo padne,
ten musí jít do kouta.

Mňouky, mňouky, mňouky,
kocour spad do mouky,
kočička se lekla,
do povidel klekla,
jejich kotě pláče v botě,
že nemůže ven.

KOLIK UHÁDNEŠ HÁDANEK O JARU?

Trochu voda, trochu zem, volá na tě: Nechod' sem. (bláto)

- Jak vznikne bláto, můžeme si sním hrát?

Běhá to okolo chalupy, dělá to cupity dupity. (déšť)

- Proč je déšť důležitý pro rostliny a život v přírodě?

Běží to v potoku od roku do roku – vždycky jen dopředu a nikdy dozadu. (voda)

- Kde všude je voda v přírodě? Jak jí využívá člověk?

Dáme hřeben na tyčku, pročešem jím travičku. Z louky, když je pokosená, vyčešem s tím kupky sena. (hrábě)

- Jak se jmenuje písmenko, které je podobné hrabičkám? Máte doma také hrábě a na co je používáte?

Posečená znovu roste a tak znova, třeba po sté. Stoupneš na ni – přece vstává.

Má ji ráda každá kráva. (tráva)

- Jaká další zvířátka mají také ráda travičku?

HÁDANKY O ZVÍŘÁTKÁCH

Kdopak sedí v koutě a pilně souká nitě. (pavouk)

- Kde můžeme vidět pavouka, kolik má nohou?

Na louce byl pestrý květ, chtěl jsem k němu přivonět. Jenomže ten květ, dal se náhle v let. (motýl)

- Kde žije motýl, čím se živí, z čeho se vylíhne a jak vypadá?

Není to hádě, není to had. Půdu mi prokypří, vidím ji rád. (žížala)

- Kde žije žížala, jak je velká a čím je užitečná?

Pruhované šatičky, nosí bručoun maličký. Než vysaje vonný med, sosáčkem si změří květ. (čmelák)

- Jak vypadá čmelák, má také žihadlo jako včela?

Kuku volá v lese, v cizí hnízda vejce nese. (kukačka)

- Proč dává kukačka svá vejce do jiných hnízd? Proč počítáme kukačky kukání?

SVĚTOVÝ DEN VODY 22. 3.

Jarní počasí bývá vrtkavé. Jarní deště jsou však nutné pro přírodu a následnou úrodu. Děti seznámíme s koloběhem vody v přírodě, vyzkoušíme s nimi pokusy s vodou. Připomeneme si při jakých činnostech a aktivitách vodu potřebujeme a vedeme děti k šetření vodou. Rovněž připomeneme nutnost ochrany vody před znečištěním lidmi.

JARNÍ PŘÍRODA A ZVÍŘÁTKA

- Na jaře se probouzí příroda, vzpomeneš si, jak poznáme, že nastává jaro?
- Změny na stromech a keřích, jarní kytičky
- Úprava zahrad a zahrádek po zimě, sázení semínek
- Úklid města a jeho okolí
- Jarní počasí, změny oblečení
- Zvířátka a jejich mláďátka

Kočka má koťata, koza má kůzlata, kráva má ..., kobyłka má ..., prase má ..., slepice má ..., husa má ..., kachna má ..., pes má ..., ovce má ...

A co mají ptáčkové, brouci a motýli? A co lesní zvířátka? Jaká mají mláďata medvěd, liška, veverka, ježek, vlk, zajíc...

Nakresli jarní přírodu a nebo zvířátka. Pozoruj brouky, mravence, motýly a poznávej kytičky. Třeba uvidíš na zahrádce verunku (berušku), která odletěla pryč.

JARNÍ

Přešla zima, zmizel mráz,
jaro přišlo mezi nás.
Zas kytici květů máme,
jaru za ní zazpíváme.

DÉŠŤ MÁ HODNĚ PRÁCE

Déšť má hodně práce:
kropí na zahrádce
stromy, trávu, květiny.
Pak se schová do hlíny.

PÍŠŤALA

Tralali, tralala
hvíždala si píšťala.
Tralali, tralala,
na mou pusku hvíždala.

JARNÍ PROCHÁZKA

(objevitelská cesta přírodou)

Motýli a motýlci (soutisky)

Pomůcky a potřeby: Netoxické anilinové barvy, barevná a černá tuš, nůžky, bílý kreslicí karton (formát A4 nebo A3), štětec, nádobka s čistou vodou.

Karton přeložíme na polovinu. Jednu polovinu kartonu natřeme vodou, na druhou polovinu vytvoříme barevné skvrny tak, že jedna skvrna je větší a druhá je menší. Barevnou skvrnu otiskneme na navlhčený podklad, a to tak, že karton přeložíme a vytvoříme soutisk na druhou stranu kartonu. Soutisk můžeme dotvořit dokreslením těla motýla, obrysem křídel tuší. Kresbu tuší realizujeme až po zaschnutí, aby se linie kresby nerozpíjela. Další možností je vystřížení křídel motýla a nalepení křídel na papírovou roli apod.

Motýli a motýlci (zapouštění do klovatiny)

Pomůcky a potřeby: Lepidlo klovatina, barevné tuše, špejle, štětec, kreslicí karton (A4), šablona motýla.

Děti si potřou karton klovatinou (může být lehce naředěná vodou) a do tohoto podkladu zapouštějí postupně barevnou tuš pomocí špejle a štětce. Pro zapouštění nepoužíváme černou tuš. Po dokonalém zaschnutí na podklad obkreslíme šablону motýla a vystříhneme. Další možností je na barevný podklad po zaschnutí obrys motýla nakreslit černou tuší i s detaily pomocí tenkého štětce.

TIP: Pokud využijeme šablony motýlů různých velikostí, zkusíme motýlky po vystřížení nalepit na zelený karton formátu A3 (A2), který představuje louku. Lepíme motýlky pouze ve středové části a křídla zvedneme směrem nahoru, čímž vytvoříme prostorovou iluzi obrázku.

Motýl, který se právě vysoukal z kukly (výtvarný experiment)

Pomůcky a potřeby: Jemný papír (např. hedvábný papír), rozprašovač s vodou, potravinářské barvy, šablona pro křídla motýla.

Připomeneme dětem, že když se motýlek líhne z kukly, má ještě „pomačkaná“ křídélka a chvíli mu trvá, než se mu narovná a motýl může létat.

Při této výtvarné hře budeme zdobit právě taková „pomačkaná“ křídélka.

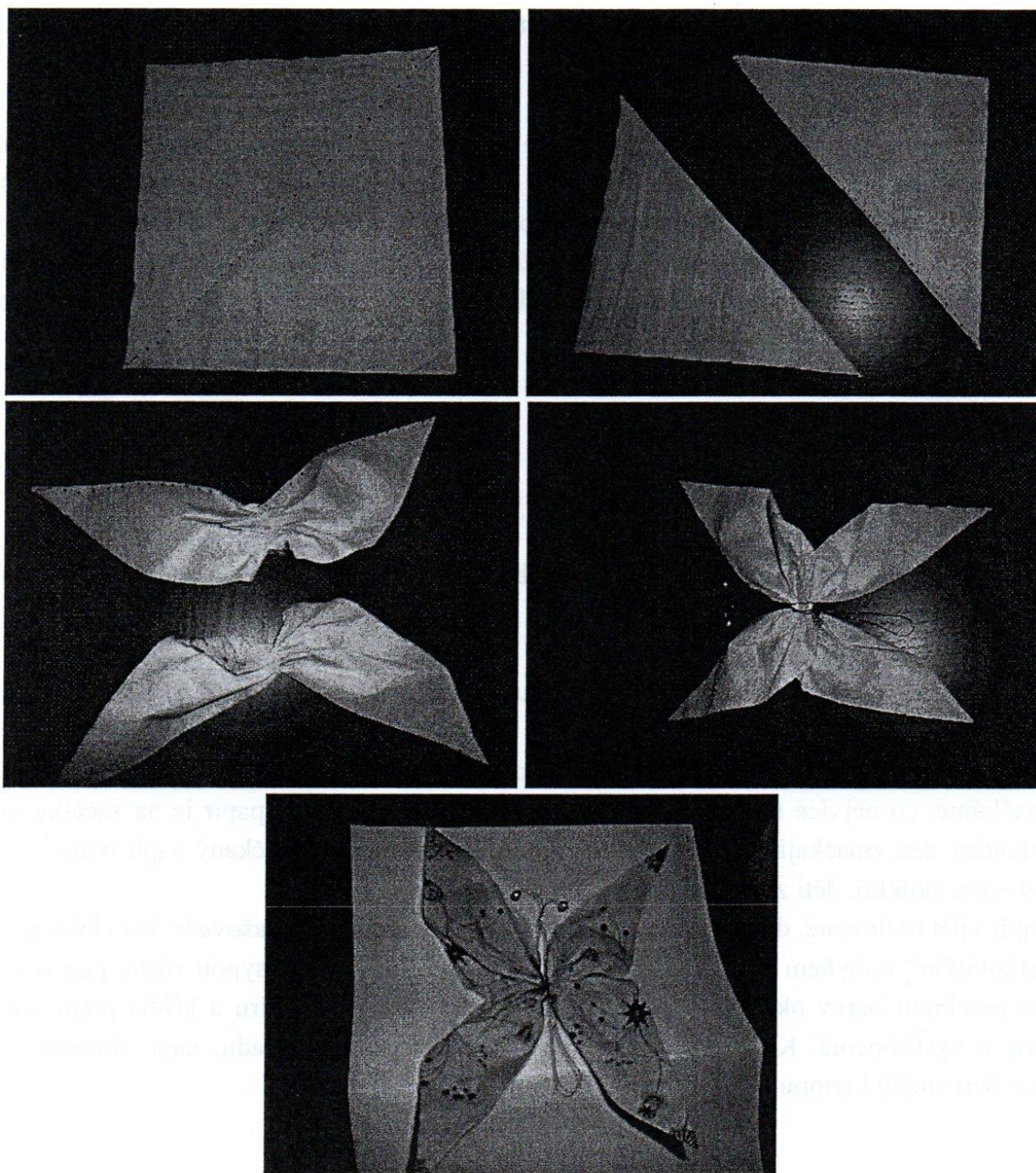
Papír zmačkáme, co nejvíce můžeme. Tuto činnost motivujeme tak, že papír je na začátku motýlí vajíčko (koule), děti zmačkají papír do podoby koule. Pak změním zmačkaný papír tvarováním na pomyslný válec (kukla), děti zmačkají papír do podoby válce.

Potom papír opět rozložíme, dlaní vyrovnáme a navlhčíme vodou z rozprašovače. Na vlhký podklad děti „špetkovitým“ pohybem prstů (motivovat jako solení, cukrování) sypou různé potravinářské barvy. Po zaschnutí barev oklepeme zbytky potravinářské barvy z papíru a křídla podle šablony obkreslíme a vystříhneme. Křídla motýla dotvoříme dle vlastního nápadu, např. dolepením těla a tykadel z barevného kartonu.

Motýl ubrouskový

Pomůcky a potřeby: Bílé ubrousky, foukací fixy, obyčejné fixy, tenký drátek, popř. drobné korálky (k zakončení tykadla) – nejsou nutné.

Dětem předem připravíme dvě trojúhelníkové části ubrousků. V obtížnější variantě připravíme pro zručnější děti čtverec ubrousku, který si děti přeloží na trojúhelník samy dle slovní instrukce pedagoga. Trojúhelník děti podle přeloženého ohybu rozstříhnou na dva trojúhelníky. Děti si mohou budoucí křídla motýla obarvit, pro tuto činnost se osvědčily foukací fixy. Lze využít i obyčejné fixy, ale tady je třeba děti upozornit na křehkost papíru (ubrousku), kdy hrozí jeho protržení při větším přitlaku na ubrousek fixem. Můžeme připomenout, že takto křehká jsou i skutečná motýlí křídla. Po obarvení křídel lze motýla zkompletovat, a to tak, že každý trojúhelník vprostřed zmáčkne (od vrcholu k základně) a tím vzniknou motýlí křídla, která spojíme k sobě tenkým drátkem. Drátek je přeložený na polovic, takže po spojení (obtočení) křídel drátek tvoří tělo motýla s tykadly. Na volné konce drátku – „tykadla“ – můžeme navléct drobné korálky.

Motýlci z jehněd

Pomůcky a potřeby: Jehnědy (např. z lísky), barevné ubrousky, bílá nit nebo tenký silon, univerzální lepidlo (např. Herkules).

Používáme jehnědy po odkvětu, třeba i opadané na zemi pod stromem. Připomeneme dětem, že jehnědy tvoří první potravu pro včely. Z ubrousku si děti utrhnou obdélník o velikosti asi 12 x 8 cm. Obdélník může být větší nebo i menší, podle toho, jak velkého motýla chceme mít a jak je velká jehněda. Pokud je ubrousek vícevrstvý, rozdělíme ho na jednotlivé vrstvy. Motýlek tak působí vzdušnějším dojmem. Ubrousek (obdélník) v polovině zmáčkneme do tvaru „mašličky“, čímž vytvoříme křídla motýlka. Do středu „mašličky“ kápneme lepidlo a položíme na něj jehnědu. Jehněda tvoří tělo motýlka. Necháme zaschnout, aby jehněda dobře držela. Následně přilepíme na křídla jemnou nit na zavěšení. Motýlky zavěšíme do prostoru, na okna, na větvičky atp.

Metodická poznámka: Tato aktivita je aktuální na jaře, po odkvětu jehněd. V případě potřeby je možno tělo motýla nahradit jinou, vhodnou přírodninou.

(Zdroj: Informační bulletin Mrkvička, květen 2015)

Mravenec v mraveništi

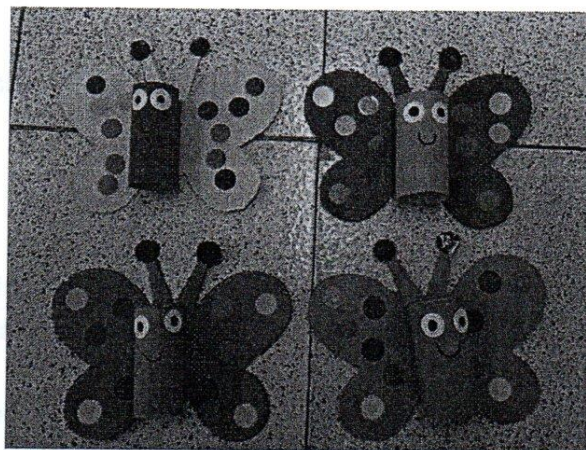
Pomůcky a potřeby: Jehličí z lesa, kreslicí karton formátu A3, univerzální lepidlo (např. Herkules), černá tuš, tenké štětce a špejle, černé fixy, obrázky mravence (pro motivaci), obyčejná tužka.

Aktivita je inspirovaná návštěvou lesa, kde si děti nasbírají jehličí. Jehličí shrabeme dětskými hrabičkami a lopatkou nabere do plastového kbelíku nebo igelitové tašky. Možná se nám v lese podaří objevit i skutečné mraveniště s lesními mravenci, pokud ne, zkusíme si mraveniště vytvořit alespoň v mateřské škole. Na karton nakreslíme tužkou mraveniště – pouze jeho tvar (kopec, hromadu) tak, aby byl co největší. Tvar mraveniště potřebe dostatečně univerzálním lepidlem. Část potřenou lepidlem posypeme jehličím a necháme důkladně zaschnout, nejlépe do druhého dne. Takto nám vznikne mraveniště. Do obrázku s mraveništěm dokreslíme tuší či černým fixem mravence, inspirací dětem mohou být obrázky či fotky reálných mravenců. Obrázek můžeme doplnit otisky přírodnin – lístky, rostliny, kůra, dřevo, kamínky.

Motýl z ruličky

Pomůcky a potřeby: Kartonové ruličky (např. od kuchyňského papíru) nastříhané na menší díly, temperové barvy, štětce, barevný karton, barevný papír, univerzální lepidlo, ploché knoflíky, černý fix, nůžky, šablona (tvar křídel s tykadly), obyčejná tužka.

Motýla z ruliček vytvoříme snadno. Ruličku ze všech stran pomalujeme temperovou barvou. Děti si navléknou ruličku na prsty a ruličkou otáčejí. Z barevného kartonu vystříhneme křídla s tykadly, využijeme šablonu, kterou obkreslíme na barevný karton obyčejnou tužkou. Křídla si po vystřížení libovolně ozdobíme (malbou, polepením prvky a ozdobami z barevného papíru atd.). Křídla přilepíme ke spodní části ruličky. Na konec tykadel přilepíme ploché knoflíky. Motýl je hotov.

Lampička pro světlušky

Pomůcky a potřeby: Hedvábný nebo průsvitný papír, univerzální lepidlo, nůžky, štětečky na lepení, čisté a vymyté skleničky od dětské výživy, čajové svíčky na baterie.

Světlušky a jejich život mohou být motivací k noční hře, kdy děti jdou ve skupině s dospělým podle zavěšených světýlek, která určují směr (např. kolem MŠ). Hru zařadíme na konci podzimu jako připomenutí příchodu zimy a ukládání se všeho živého k zimnímu spánku.

TIP: Hru s lampičkami pro světlušky vyzkoušíme také v zatemnělé třídě. Pokud je venku podzimní, šedivé počasí a současně stáhneme všechny žaluzie ve třídě, vytvoříme iluzi podvečera a dáme vyniknout světélkům z lampiček.

Lucerničky pro světlušky vytvoříme tak, že hedvábný papír (případně tzv. průsvitný papír) nastříháme na menší čtverce. Čtverce papíru lepíme na skleničky od dětských přesnídávek. Mohou se střídat různé barvy papíru, různě se překrývat, čímž vzniknou i nové barvy či odstíny. Do lucerničky umístíme čajovou svíčku na baterii. Po rozsvícení si mohou děti zahrát na světlušky – vyzkoušíme taneční improvizace se světýlky v setmělé a zatemnělé třídě. Při této hře dbáme zvýšené opatrnosti. Lucerničky jsou ze skla, při pádu na zem může dojít k rozbití a pořezání dětí. Skupina dětí se pohybuje pouze ve vymezeném prostoru, opatrně a pomalu. Pro motivaci zkusíme využít vhodnou relaxační hudbu a počet dětí ve skupině omezíme kvůli bezpečnosti.

TIP: Na hrdlo skleničky upevníme drátek, ze kterého vytvoříme ouško pro uchopení světélka – lampičky.

Metodická poznámka: Z bezpečnostních důvodů nikdy nesmíme do skleniček používat reálné čajové svíčky. V tomto případě by hrozilo spálení i požár!

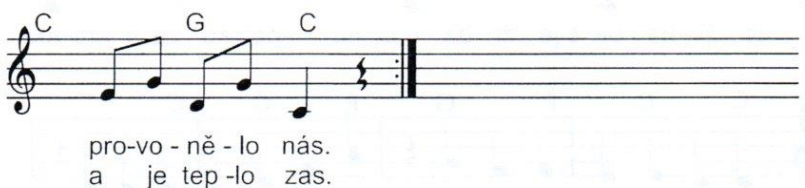
Pavoučí hrátky – pavučina pro pavouka

Pomůcky a potřeby: Bílá voskovka, kreslicí karton A4 nebo A3, vodové barvy, štětce, nakopírované obrázky nebo fotografie pavouků, nůžky, lepidlo.

Na kreslicí karton děti kreslí bílou voskovkou pavučinu. Následně obrázek přetřeme tmavou vodovou barvou, tím nakreslená pavučina vystoupí z barvy a je na výkresu viditelná.

O jaru

Text a hudba:
Marie Kružiková

2. Na větvi se hnízda chystají,
vrabci při tom pokoj nedají.
Jeden do druhého strkají,
pro mladé zrníčka hledají.

Ref.: Jaro přišlo ...

42. Jak se jmenují? – II.

5+

BIO

PSY

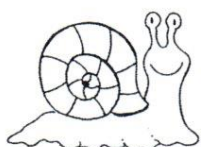
ENV

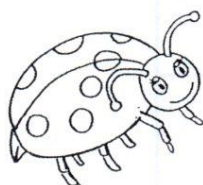
Řekni, jak se jmenují tato zvířátka, která bydlí na louce. Zkus jejich jméno správně podle vzoru poskládat z písmenek a přilepit do okének.

M	O	T	Ý	L

Š	N	E	K

B	R	O	U	K

M	Š	O	E	T	K	U
R	N	O	Ý	B	L	K

20. Kde bydlí zvířátka?

4+

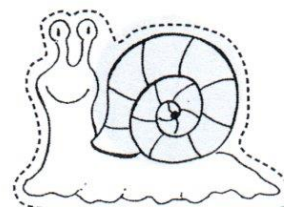
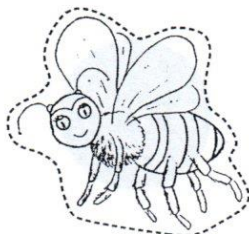
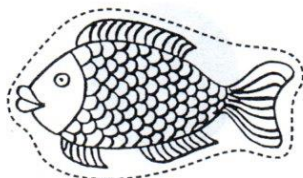
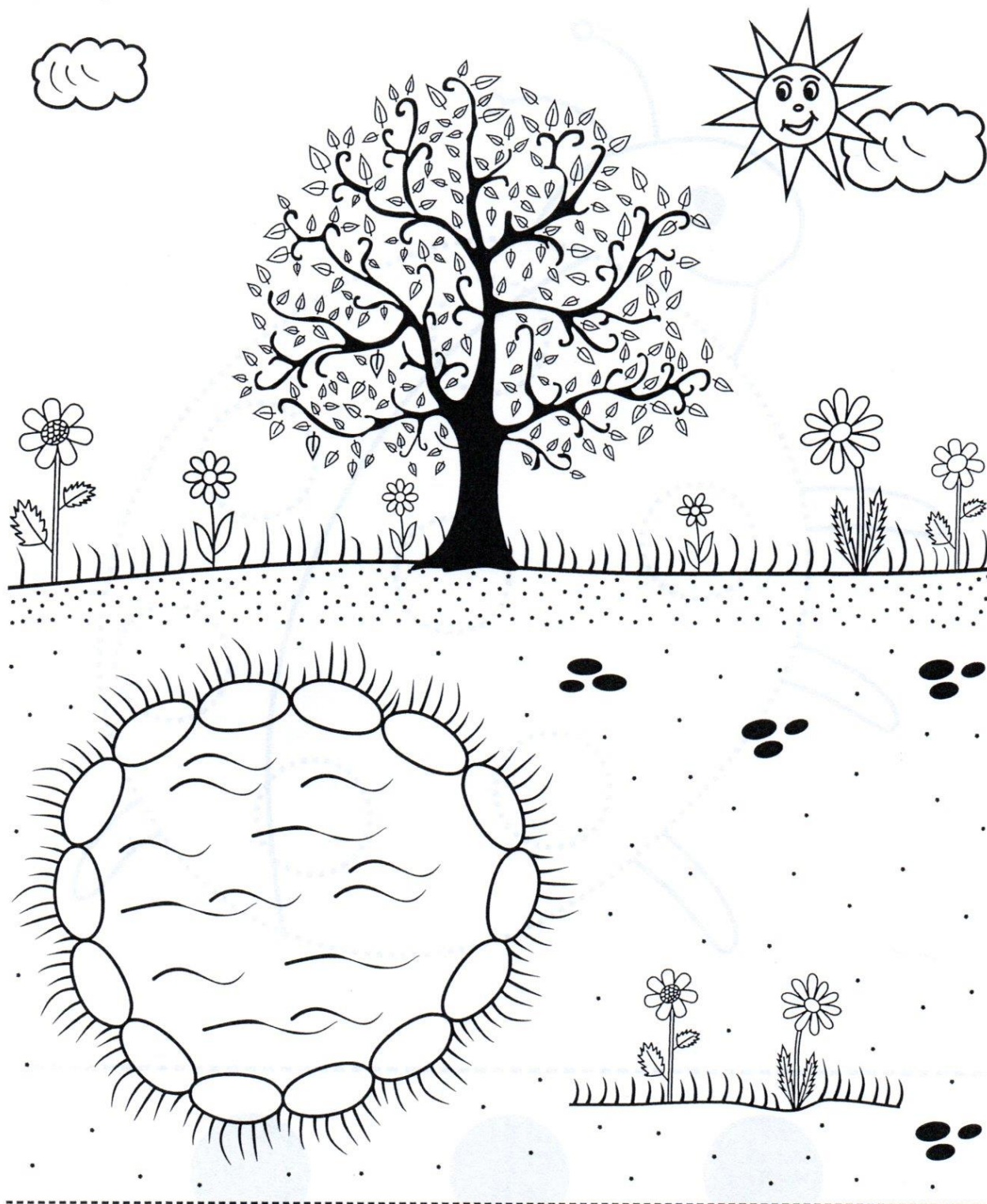
BIO

PSY

ENV

Vystříhni zvířátka a dolep je na místo, kde bydlí. Zvířátka pojmenuj a obrázek vymaluj.

19. Sluníčko sedmitečné

4+

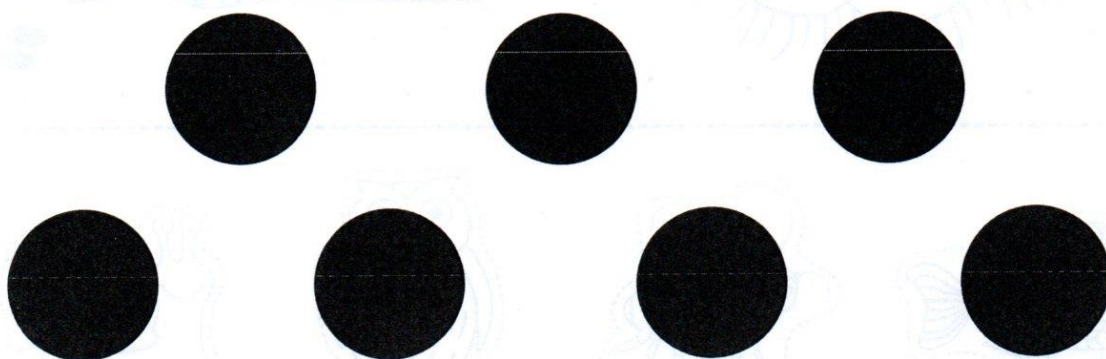
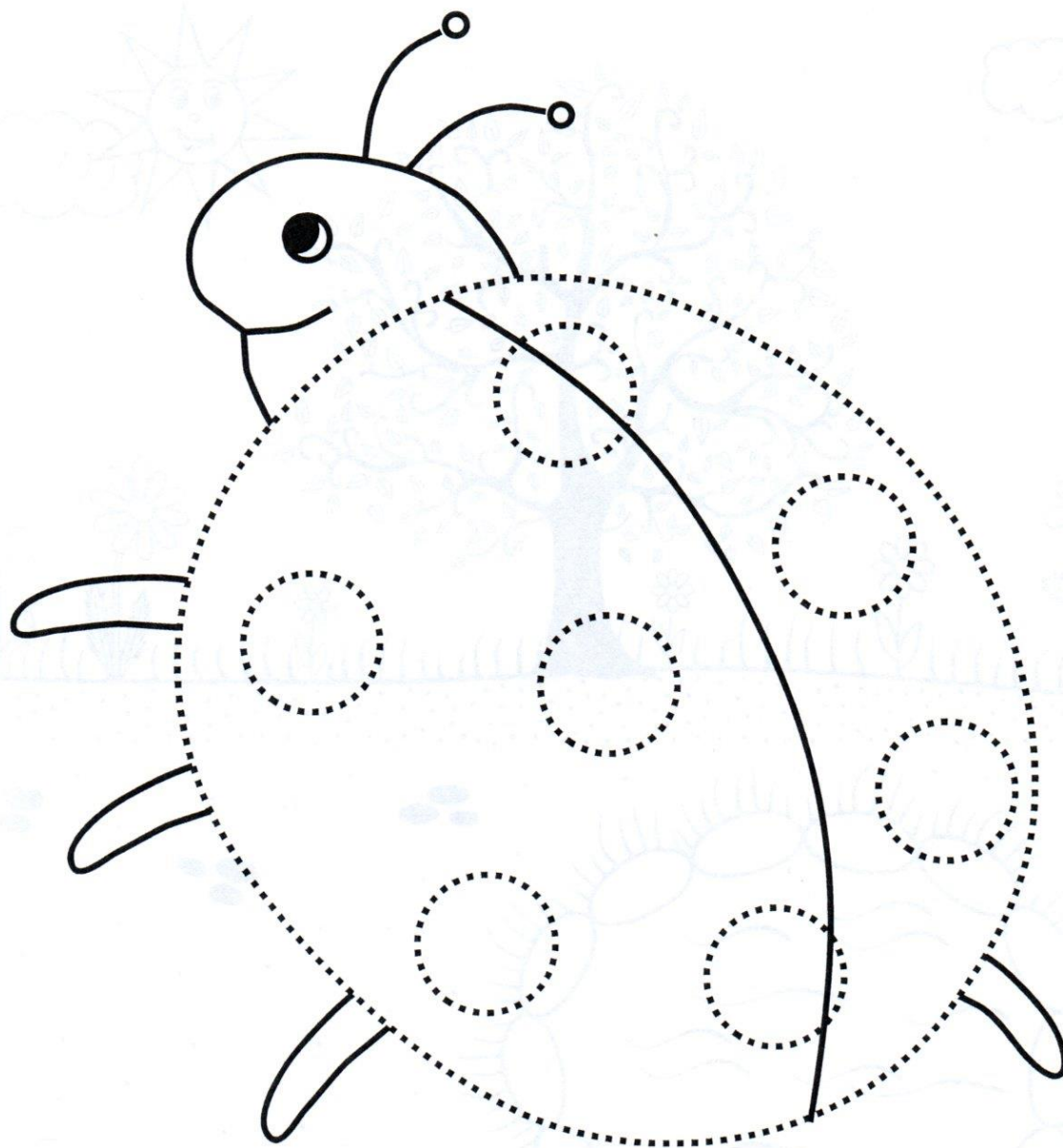
BIO

PSY

ENV

Obtáhni pastelkou přerušované tečky tělíčka sluníčka sedmitečného. Vystříhni a přilep tečky na jeho krovky. Obrázek vymaluj.

5. Popletená zvířátka

4+

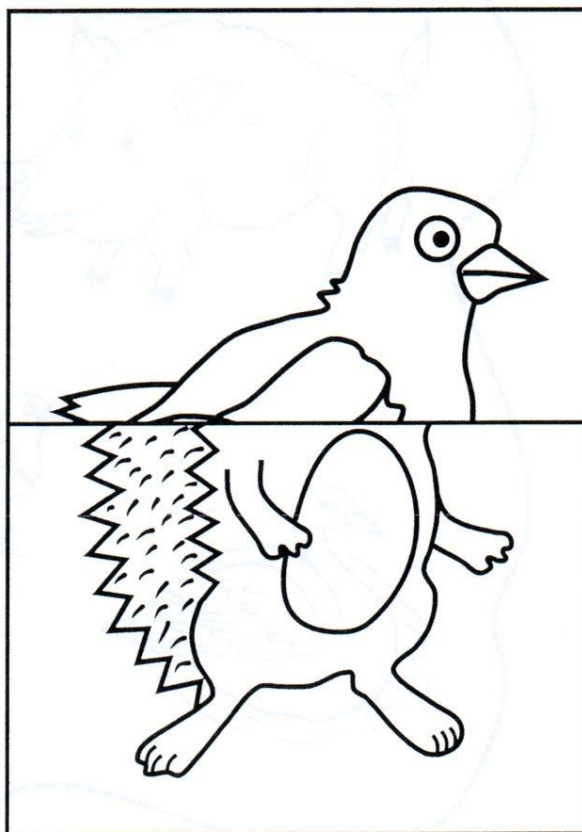
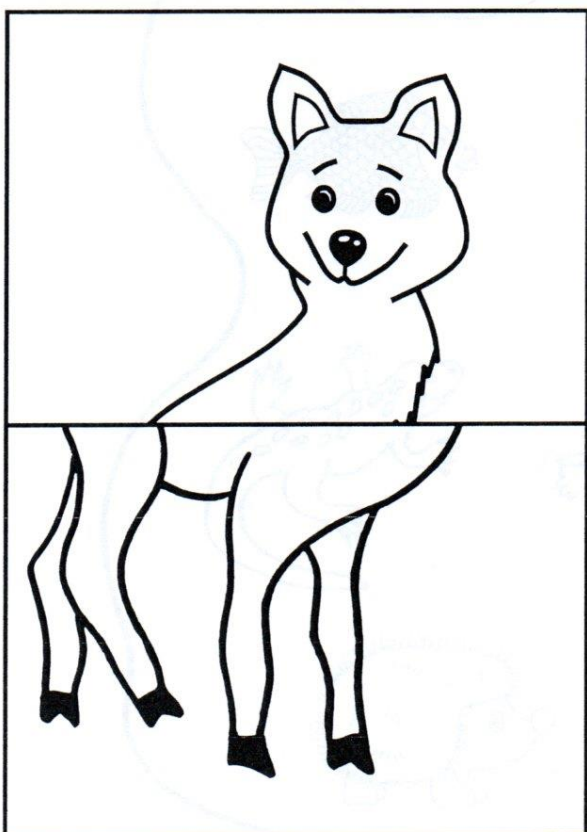
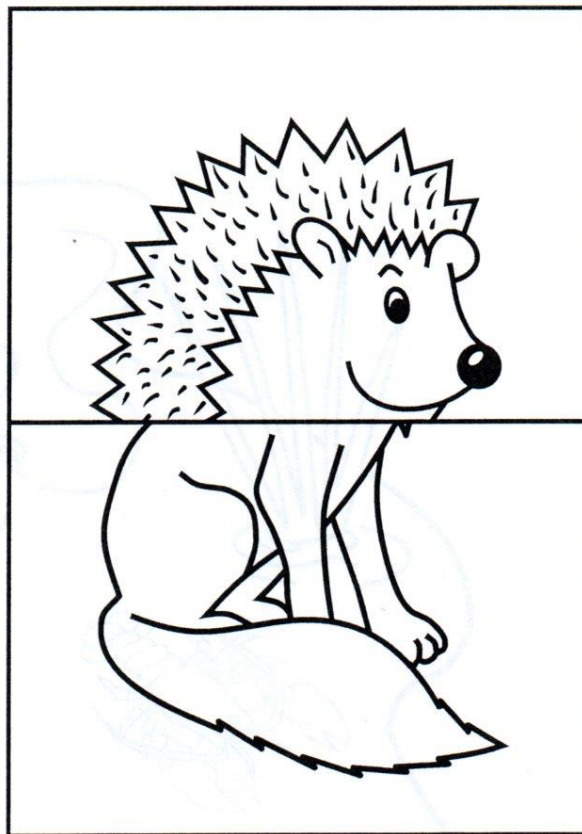
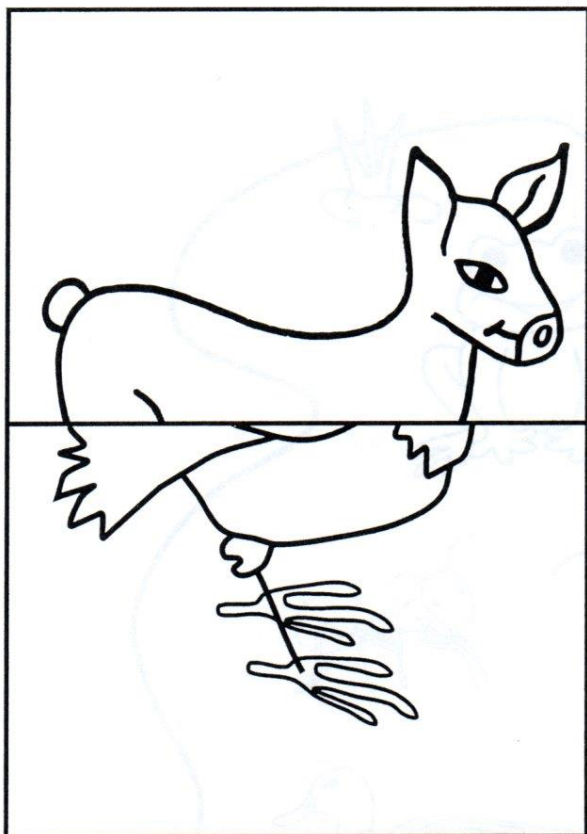
BIO

PSY

ENV

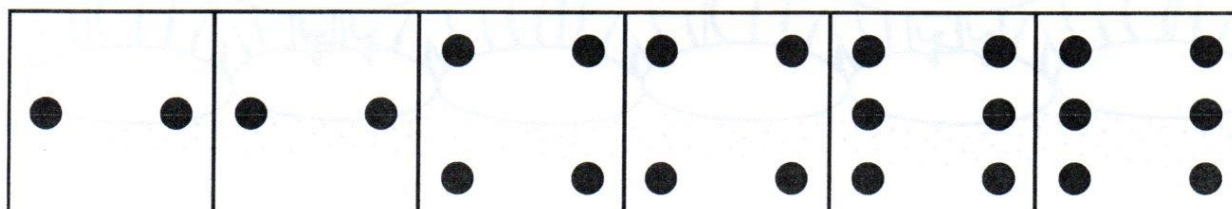
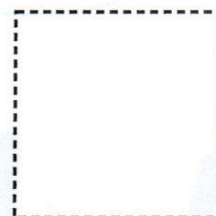
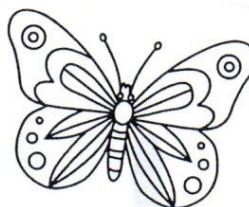
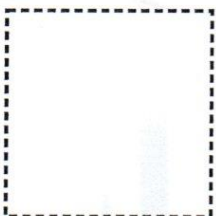
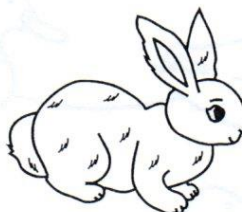
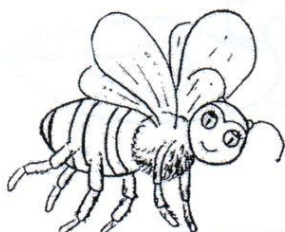
Zvířátka se pomíchala. Nastříhej obrázky a správně je sestav. Zkus je nalepit na čistý papír a vymalovat pastelkami.

40. Kolik nohou?

5+	BIO	PSY	ENV			
----	-----	-----	-----	--	--	--

Spočítej, kolik nohou mají zvířátka. Vystříhni kartičky a dolep je ke zvířátkům podle toho, kolik mají nohou. Zvířátka pojmenuj. Řekni kde žijí a vymaluj ta, která žijí v lese.

39. Stejné kachny

5+

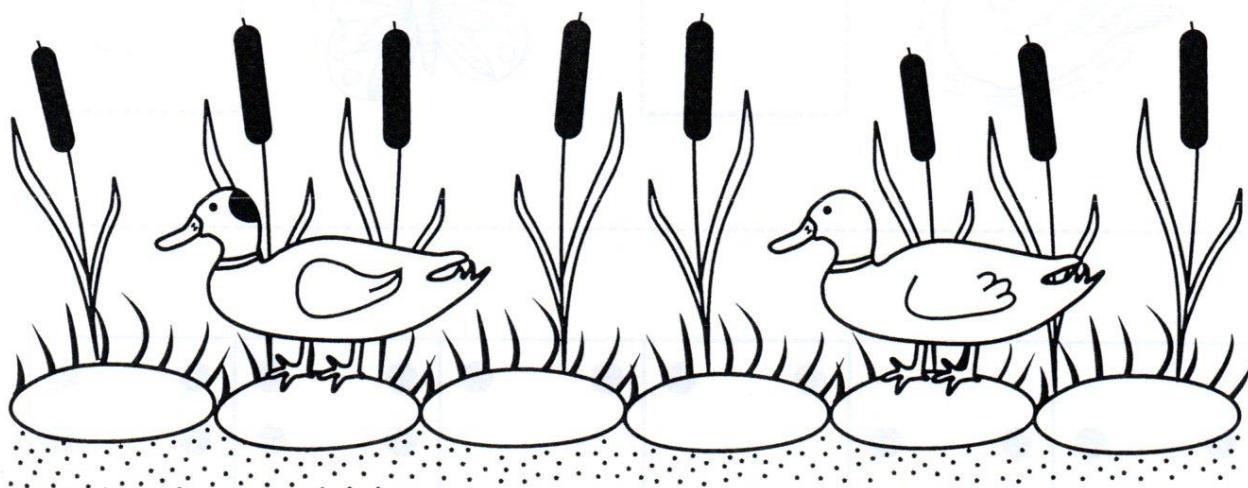
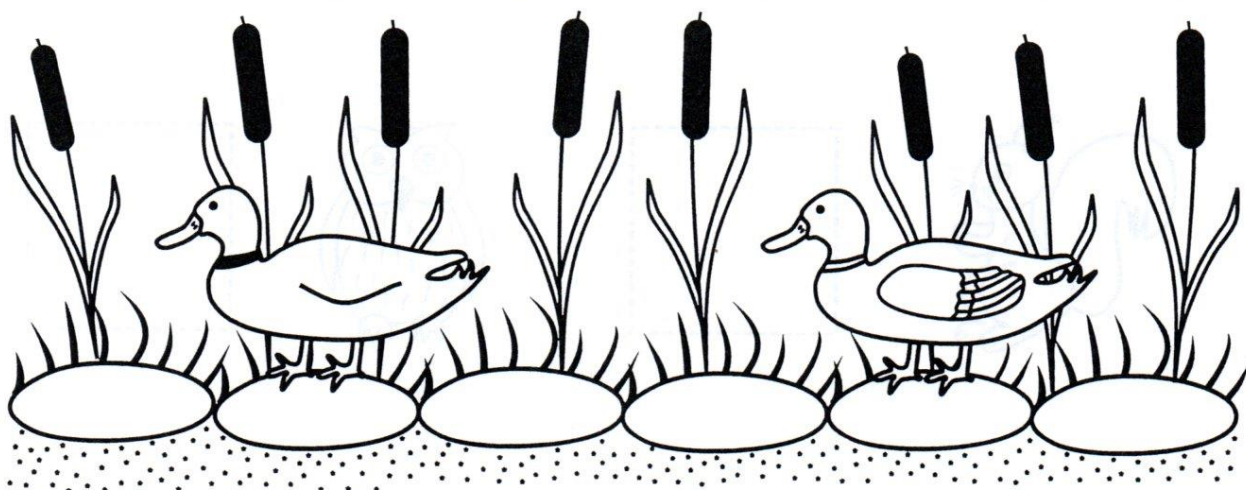
BIO

PSY

ENV

Prohlédni si kachny. Vždy dvě stejné kachny vymaluj pastelkami stejně. Všechny kachny spočítej. Budou mít všechny kachny dvojice?

17. Cesta lesem

4+

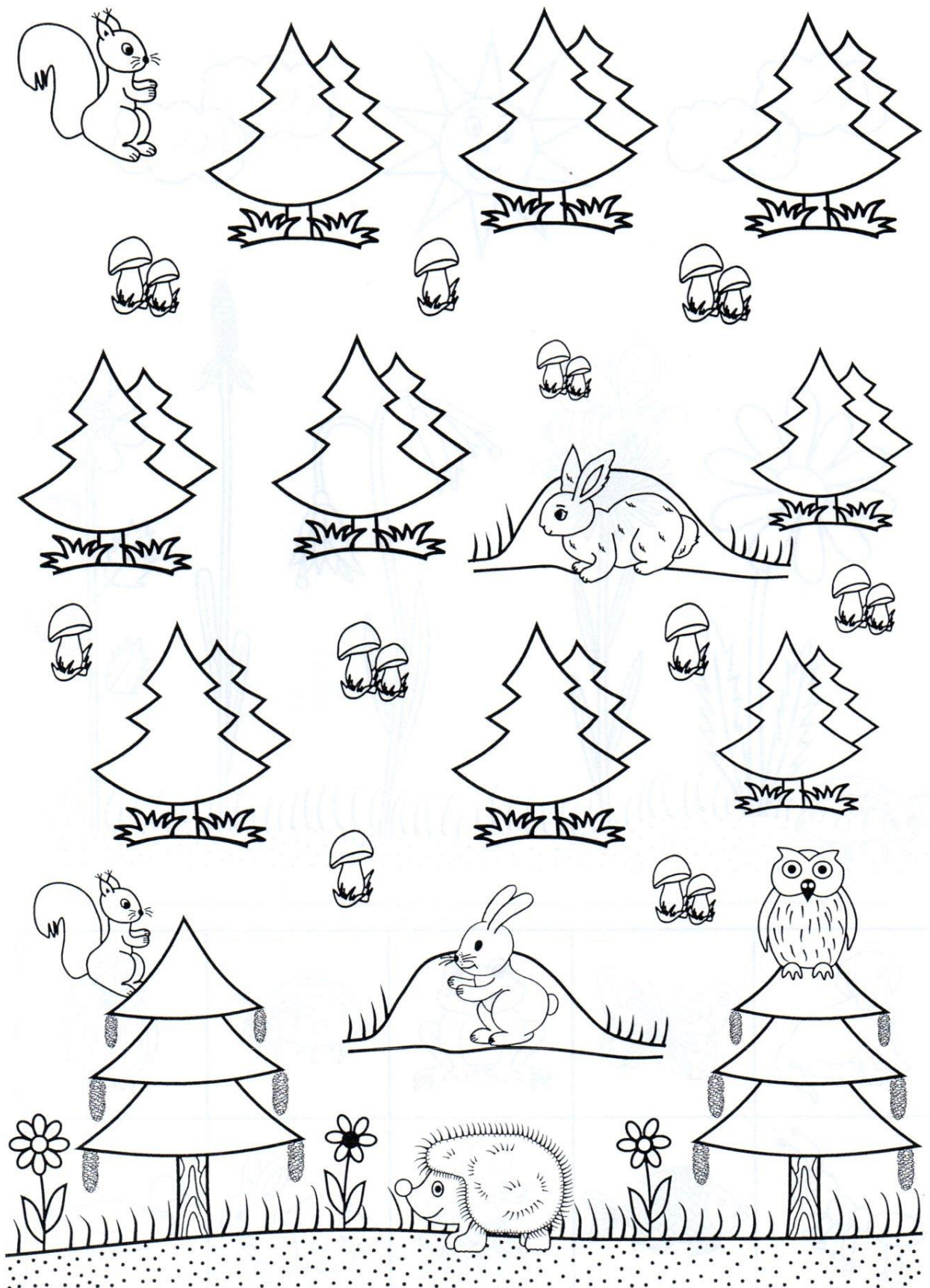
BIO

PSY

ENV

Nakresli veverce cestu lesem, aby se vyhnula všem překážkám a došla až k vysokému stromu, na kterém sedí druhá veverka. Všechna zvířátka pojmenuj a vymaluj pastelkami.

5. Světový den vody – Cesta vody

4+

BIO

PSY

ENV

Nakresli modrou pastelkou cestu vody z rybníčku do moře tak, aby se vyhnula všem překážkám. Všechnu vodu vymaluj modře.

6. Světový den vody – Jezero

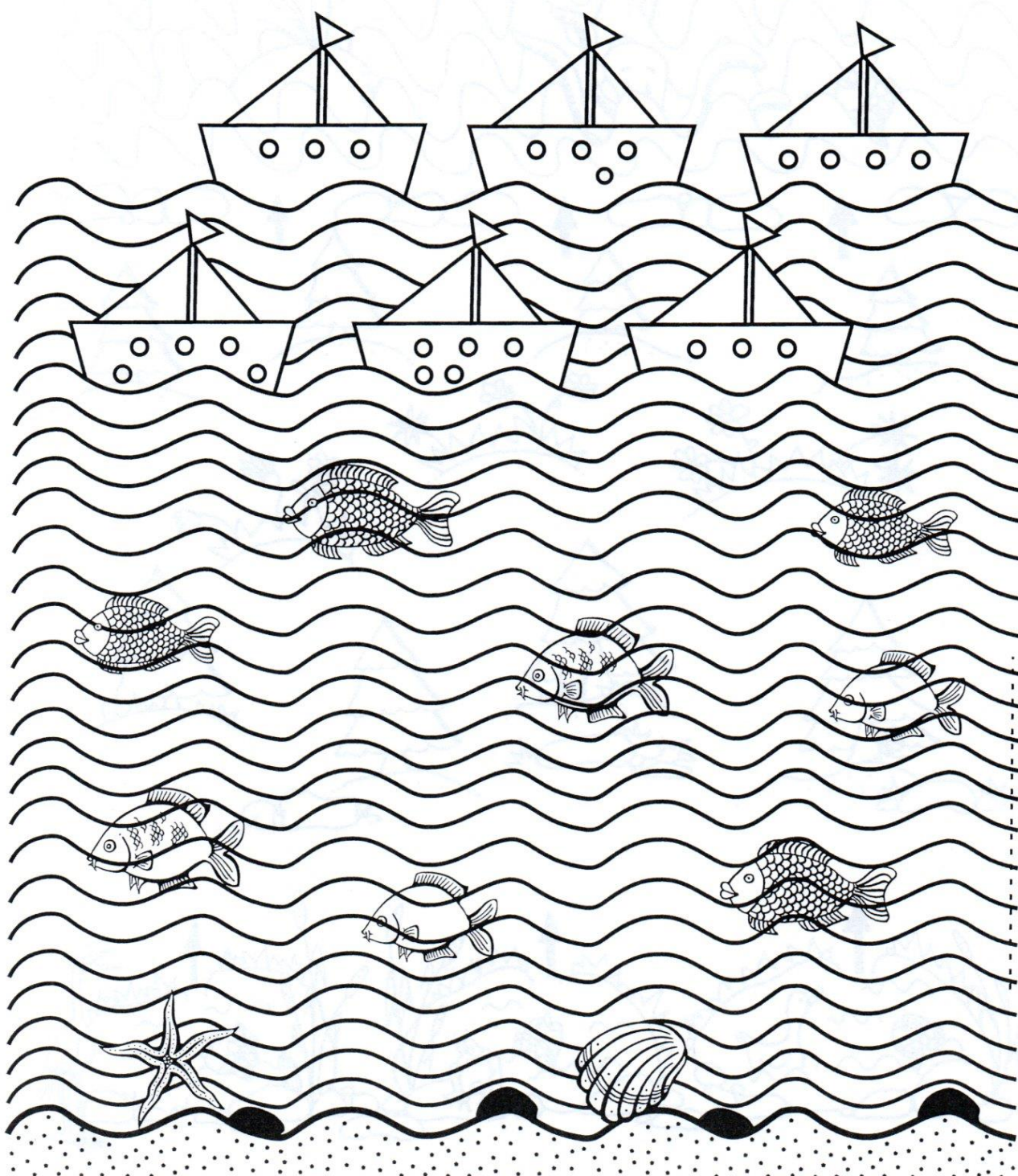
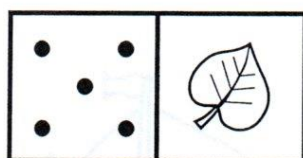
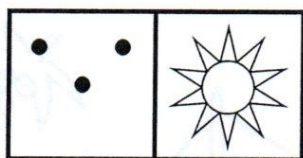
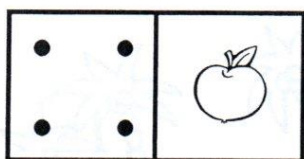
5+

BIO

PSY

Vymaluj lodičky podle nápovědy v okénkách. Loďky spočítej. Najdi každé rybce stejnou. Dvojice stejných rybek vymaluj stejně. Řekni, kdo další žije ve vodě.

15. Otvírání studánek – Voda pro studánku

4+

BIO

PSY

Nakresli kapky, jak z mraků padají do studánky, aby v ní po zimě bylo více vody pro zvířátka. Vodu ve studánce vymaluj.

4. Vítání jara – Co vidí jarní sluníčko?

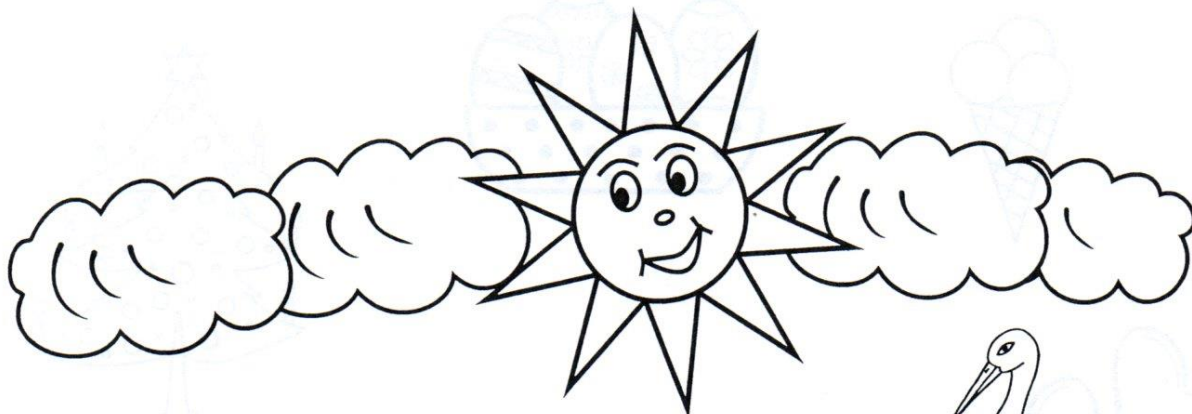
5+

BIO

PSY

Pojmenuj, co vidí jarní sluníčko. Slova vytleskej do dlaní, za každé tlesknutí nakresli tužkou do okénka pod obrázek kolečko. Vymaluj obrázek, který je nejdelším slovem (má nejvíce koleček) a obrázek s nejkratším slovem (má nejméně koleček).

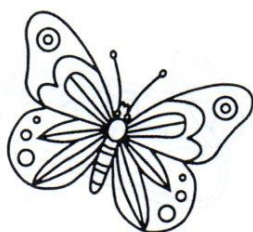
--	--	--

--	--	--

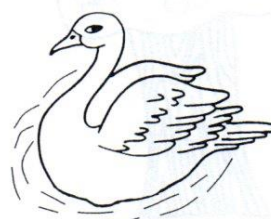
--	--	--

--	--	--

--	--	--

--	--	--

--	--	--

--	--	--

--	--	--

3. Vítání jara – Co patří k jaru?

4+

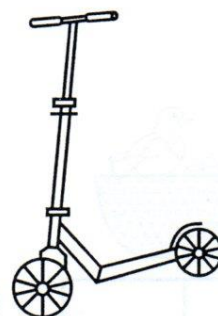
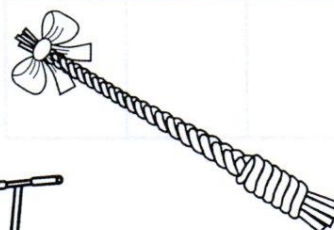
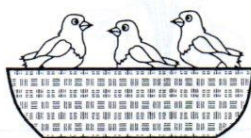
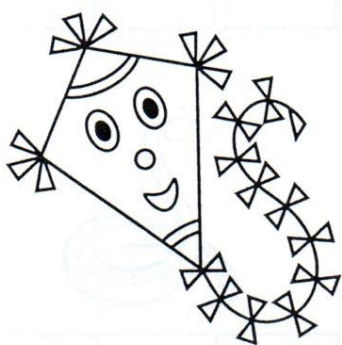
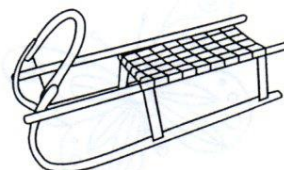
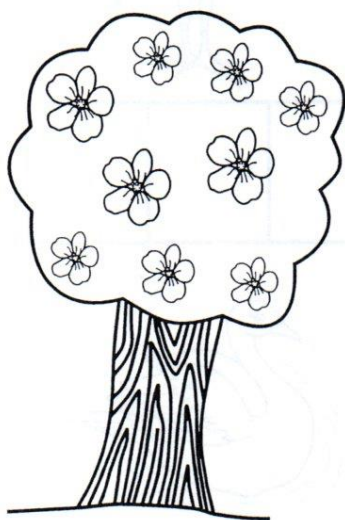
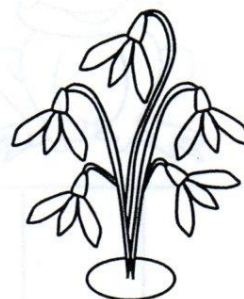
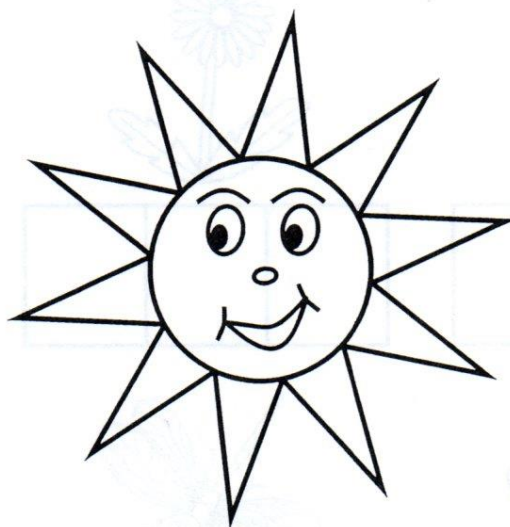
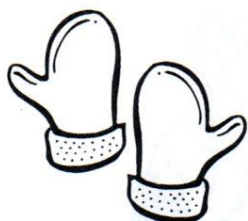
BIO

PSY

ENV

Přiřaď pastelkou k jarnímu sluníčku všechno, co patří k jaru. Jarní obrázky pojmenuj a vymaluj pastelkami.

Metodická poznámka: K jaru patří – pomlázka, kvetoucí strom, ptáčky v hníždě, koloběžka, sněženky, kraslice.